

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE IN JAVNO UPRAVO

DIREKTORAT ZA JAVNI SEKTOR

Tržaška cesta 21, 1000 Ljubljana

T: 01 478 16 50
F: 01 478 16 99
E: gp.mju@gov.si
www.mju.gov.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE
IN JAVNO UPRAVO**

Podpisnik: Mojca Ramsak Pesec
Izdajatelj: sigov-ca
Številka certifikata: 3a 5d c0 81
Potek veljavnosti: 08.10.2014
Čas podpisa: 15:17, 09.05.2012
Ref. št. dokumenta: 010-5/2012/17

Urad Vlade RS za komuniciranje
predlagam.vladi/UKOM/GOV
gp.ukom@gov.si

Številka: 010-5/2012/17
Datum: 3. 5. 2012

Zadeva: odgovor na predlog 2519 - varčevanje pri javnih zavodih in agencijah

Na Ministrstvo za pravosodje in javno upravo ste z dopisom, št. 092-119/2012/1 z dne 13.04.2012, v mnenje posredovali predlog št. 2519, ki ste ga prejeli preko spletnega orodja predlagam.vladi.si. Predlog zadeva varčevanje, država naj med drugim pregleda javne zaposlitve v zavodih in agencijah, knjižnicah, razvojnih centrih, turističnih organizacijah, .. ki so preštevilsne in imajo na gospodarstvo ničen učinek.

V nadaljevanju podajamo odgovor na posredovani predlog.

V Republiki Sloveniji v skladu z zakonom, ki ureja javne uslužbenke, in zakonom, ki ureja plače v javnem sektorju, od leta 2002 uporabljamo naslednje pojme:

- državna uprava: ministrstva, organi v sestavi ministrstev, vladne službe in upravne enote,
- drugi državni organi: Ustavno sodišče, Računsko sodišče, varuh človekovih pravic, Komisija za preprečevanje korupcije, itd..
- javni sektor: državni organi in občine, javne agencije, javni skladi, javni zavodi in javni gospodarski zavodi ter druge osebe javnega prava, ki so posredni uporabniki državnega proračuna ali proračuna lokalne skupnosti.

Poznavanje navedenih pojmov je potrebno zaradi razumevanja pojasnil v nadaljevanju, pri čemer opozarjamo, da se pojem »javna uprava, javne ustanove...« pogosto uporablja, vendar ni enoznačna definicija tega pojma.

Prav tako opozarjamo, da lahko Ministrstvo za pravosodje in javno upravo posreduje natančne odgovore le na vprašanja, ki so v njegovi pristojnosti. Razvoj in posodabljanje uprave in javnega sektorja kot celote pa je naloga in pristojnost celotne vlade in posameznih ministrstev, ki morajo sprejemati ukrepe za urejanje področij, vsako iz svoje pristojnosti.

Tendenca zniževanja in omejevanja števila zaposlenih v celotnem javnem sektorju je glede na javnofinančno situacijo in potrebo po obvladovanju stroškov v javnem sektorju prisotna že dalj časa skozi usmeritve Vlade RS in sprejete vladne sklepe. Na usmeritve so bili vezani tudi drugi ukrepi, ki naj bi to zniževanje tudi omogočili, predvsem organizacijske in vsebinske spremembe. Prizadevanja potekajo intenzivno v smeri zniževanja števila zaposlenih, seveda ob upoštevanju več dejavnikov, ki vplivajo na zaposlovanje v javnem sektorju. V določenih delih javnega sektorja so že bili doseženi učinki pri omejevanju števila zaposlenih (predvsem v organih državne uprave).

Nekoliko drugačna je situacija v drugih delih javnega sektorja, kjer je delovanje vezano na zagotavljanje določene ravni javnih storitev, ki pa se vzpostavljajo z razvojnimi dokumenti na posameznih področjih ter zakonskimi in podzakonskimi predpisi, ki ta področja urejajo. Zaposlenost v dejavnostih javnih storitev se ne znižuje zaradi številnih razlogov: na področju izobraževanja je rast števila zaposlenih povezana z večjo vključenostjo otrok v vrtce, večjo ponudbo visokošolskih programov, razvojem izobraževanja odraslih ter vseživljenjskim učenjem; v zdravstvu prispeva k naraščanju potreb poleg staranja prebivalstva tudi hiter razvoj medicinskih tehnologij in večja osveščenost prebivalstva; v socialnem varstvu so demografske spremembe razlog za hiter razvoj storitev dolgotrajne oskrbe.

Aktivnosti na področju zmanjševanja števila zaposlenih potekajo zlasti z iskanjem notranjih rezerv pri reševanju problematike zaposlovanja in pri zagotavljanju potrebnih kadrov za poslovanje. Nadaljevati je potrebno s preverjanjem javnofinančnega vzdrževanja obsega javnih storitev in obsega javnega financiranja teh storitev in optimiziranjem organiziranosti in notranjo organizacijo subjektov javnega sektorja, racionaliziranjem sprejetih standardov in normativov za opravljanje posameznih javnih storitev oziroma tam, kjer je to potrebno in kjer še niso, sprejetjem novih standardov in normativov.

Aktivna politika zaposlovanja naj bi bila oblikovana tako, da bo zaposlovanje intenzivneje usmerjeno v najbolj ogrožene sektorje z upoštevanjem kriterija razvojnih potreb dejavnosti; potreben je selektivni pristop tako, da se izvzame tiste, ki se morajo razvijati/okrepiti zaradi staranja prebivalstva in dejavnosti, ki so glede na potrebe v določenem obdobju močno podhranjene (na primer zdravstvo, socialno varstvo, varstvo otrok, izobraževanje odraslih).

V osebah javnega prava, katerih ustanoviteljice so občine in tam, kjer se osebe financirajo iz drugih virov, ministrstva ne morejo vplivati na zaposlovanje. V agencijah in skladih, ki se financirajo s svojo dejavnostjo (plačila koristnikov, prispevki operaterjev, ..), je potrebno pri zmanjševanju zaposlenosti upoštevati tudi razlike med proračunskimi uporabniki v strukturi virov financiranja in omejevanje zaposlovanja obravnavati smiselno oz. naj bo kot varčevalni ukrep usmerjeno le na tisti del, ki se financira iz javnih virov.

Vlada RS s predlogom Zakona za uravnoteženje javnih financ prvič koreniteje posega v znižanje obsega in strukture javnih izdatkov, z namenom, da bi povečala možnosti za rast, ki je ključni predpogoj za vzpostavitev dolgoročnega razvoja Slovenije.

Varčevalni ukrepi, ki jih vlada predlaga, vsebujejo tudi prilagoditev kriznim gospodarskim in finančnim razmeram in terjajo uveljavitev posameznih ukrepov, s katerimi se posega na področje socialnih pravic; cilj sprememb zakonodaje naj bi bila racionalizacija nekaterih normativov, tako da se znižajo stroški in hkrati ohranja kakovost določenega področja.

Zakon vsebuje tudičasne ukrepe za omejevanje stroškov v javnem sektorju in sicer med drugimi, tudi določbe za omejevanje zaposlovanja, omejevanje sklepanja avtorskih in podjemnih pogodb ter omejitev opravljanja študentskega dela.

Poglavitne rešitve na področju zaposlovanja se v vladnem predlogu nanašajo na:

- omejitve zaposlovanja, pri čemer je ne glede na veljavne standarde in normative za posamezne dejavnosti javnega sektorja in ne glede na sprejete kadrovske načrte, programe dela, poslovne in finančne načrte posameznega proračunskega uporabnika, zaposlovanje dovoljeno le pod pogoji, ki jih določa navedeni zakon;
- omejitev sklepanja avtorskih in podjemnih pogodb ter omejitev opravljanja študentskega dela. Sklepanje je omejeno, uporabniki proračuna s svojimi zaposlenimi ne smejo sklepati avtorskih in podjemnih pogodb, razen na podlagi izrecno določene podlage v posebnem zakonu oziroma na podlagi soglasja pristojnega organa, ki ga prav tako določa omenjeni zakon.

Navedene spremembe pa bodo mogoče, če se aktivnosti usmerijo k racionalizaciji poslovanja, boljši organizaciji dela ter racionalizaciji javnofinančnih odhodkov, pri čemer je potrebno zasledovati zlasti cilje:

1. Izboljšanje učinkovitosti javnega sektorja:

- znižanje stroškov dela v javni upravi,
- optimizacija procesov javne uprave in
- racionalizacije in poenostavitve postopkov in program odprave administrativnih ovir.

2. Racionalizacijo storitev, ki jih zagotavlja javni sektor:

- ureditev statusa, organizacijske oblike, premoženja, odgovornosti, upravljanja, vodenja, financiranja in nadzora v javnih zavodih (izvajanje negospodarskih javnih služb).

Aktivnosti vlade na področju reorganizacije javnega sektorja so med drugim usmerjene v pripravo ustrezne normativne ureditve (priprava področnih zakonov, ki bodo podpora vladnim ukrepom - priprava zakonodaje na področju zdravstva, šolstva), informacijske podpore projektom in ustreznega ter javnofinančno vzdržnega plačnega in uslužbenskega sistema.

S spoštovanjem,

Mojca RAMŠAK PEŠEC
v.d. generalne direktorice